

Kilisalluni aalisarnermi avatangiisinik ajoqusiisarterit annikinnerulersinnissaannut suliniutinik aallartitseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut,
(Inatsisartunut ilaasortaq, Kim Kielsen, Siumut)

Akissut

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera.

Inatsisartunut ilaasortaq Kim Kielsen kilisalluni aalisarnermi avatangiisinik ajoqusiisarterit annikinnerulersinnissaannut suliniutinik Naalakkersuisut aallartitseqqullugit peqquneqarnissaannik siunnersuuteqarpoq makku innersuussutigalugit:

1. Kilisalluni aalisarneq ikummatissamik atuinerujussuarmut atalluinnarpoq.
2. Kilisalluni aalisarneq pisarisuugaqarnerujussuarmik kinguneqarsinnaasarpooq amerlanertigut igiinnerneqartartunik aamma qaqutigootumik uumaannarsinnaasartunik.
3. Kilisalluni aalisarnerup immap naqqata naasoqarnera uumasooqarneralu annertuumik ajoqusersinnaasarpaa.

Aallarniutigalugu naqissuseqqikkusuppara sutigut tamatigut Kalaallit Nunaanni aalisarnermi piu-juaannartitsinissaq Naalakkersuisut aallaaviginiarmassuk, taamaattumik taamatut siunnersuute-qarneq tikilluaqqunarpoq.

Ikummatissanik annertuumik atuisarneq gassinillu ulorianaatilinnik avatangiisinut aniatitsisartut pillugit ilisimatitsissutigissavara ukiup 2020-p tungaanut ikummatissanik nunap iluaneersunik atuinerup 5 % angullugu annikillineqarnissaa Naalakkersuisut pilersaarutigimmassuk. Taamatut annikilliliinissaq soorunami aamma aalisarnitsinnut tunngavoq.

Pinnngortitaleriffimmiit paasissutissat tunngavigalugit ukiuni makkunani saarlisaartut pillugit annertuumik ineriartortitsisoqarpoq – aningaasannanniutigalugu aammalu nunarsuarmi – ilaatigut saarlisaartut immap naqqanut attuussanngitsut eqqarsaatigalugit. Pinnngortitaleriffilli nalunaaruteqarpoq ilisimanagu siunissami taakkua saarlisaartut atorneqarsinnaanersut, taamaattorli Kalaallit Nunaanni saarlisaartut taamatut ittut umiarsuup ataatsip atorai ilisimallugu. Saarlisaartut pineqartut ineriartortinneri iluatsissappata immap naqqanik annikinnerusumik sunniuteqarnissaat aammalu ikummatissanik annikinnermik atuinissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Taamaattorli ilisimatitsissutigissavara aalisarnermi qalut piniutitut inissisimareermata, taamaattu-millu inerteqqutigineqarsinnaanatik, atorneqarnerili killilersorneqarsinnaallutik. Assersuutitut taasinnaavara usitussutsit, maskiinat nukittussusaat sillimmasiinerillu nalingi aallaavigalugit Danmarkimi aalisarnerup 75 %-ia qalorsuarsorluni ingerlanneqarmat. Taamaattumik piniutit taakku avatangiisinik ajoqusiinnginnerulissappata tamanna allatigut pisariaqarpoq.

Assersuutigalugu aalisartut kajumissaarneqarsinnaapput ikummatissanik atuinnginnerulluni aalisarluni piniutinik allanik atueqqullugit, soorlu qalorsuarsorluni aalisarnermi aalisagaq 1 kiilu pisarniaraanni ikummatissaq 0,2 literi atorneqassaaq, akerlianilli kilisalluni aalisarnermi 2,6 literi atorneqassalluni.

Pisarisuukkat annertuut innersuussutigineqarmata ilisimatitsissutigissavara pisarisuukkat pillugit nalunaarummi malittarisassaqarmat pisarisuukkat annertuallaat pillugit ajornartorsiummik iluarsiiisoqarnissaanik siunertaqartumik. Taakku saniatigut pisarisuukkat annertuumik annikillisinneqartarput immikkoortiterutit ikkunneqarnerisigut, soorlu piujuartitsinissaq siunertaralugu aalisarnerup teknikkikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarummi allassimasutut.

Kalaallit raajarniarneranni immikkoortiterissutit atorneqarnerisa kinguneraat saniatigut pisarisuukkat ikittuinnaammata aamma tamanna uppersarneraqarpoq ilisimatuussutsikkut pilersaarusiame EU-p ataani anguniakkanik nalunaarummi CEDER-imi (Catch Estimation and Discard Estimation in Real-Time – pisanik igitanillu piffissaq piviusoq atorlugu missingersuineq). Aamma Pinngortitaleriffik naapertorlugu kilisalluni qaleralinniarnermi saniatigut pisarisuukkat annikitsuaraasarput.

Marine Stewardship Council (MSC) malillugu akuersissuteqartarnerup eqquniarneqarneranut atatillugu kilisalluni aalisarnerup immap naqqanut sunniisarnera eqqumaffigineqalerpoq. Ilisimatuutut sammisani tassani Pinngortitaleriffik ilisimatuussutsikkut pilersaaruteqarsimangilaq – taamatut misissuinerit annertuumik aningaasartuutaasarput aamma ilisimasanik immikkoorluinnartumik pisariaqartitsilluni. Marine Stewardship Council malillugu akuersissuteqartarnerup eqqunneqarnissaanut atatillugu KANUAANA aamma / imaluunniit inuussutissarsiortut namminneq aalisartuniit paasisutissanik katersisimapput sumiiffiit sunnertiasuussinnaasut toqqarsinnaajumallugit.

Kiisalu ilisimatitsissutigisinnaavara Kalaallit Nunaat 2007-miilli Atlantikup Avannaata Kitaani Aalisarnermut Kattuffissuup NAFO-p aamma Atlantikup Avannaata Kangiani Aalisarnermut Kattuffissuup NEAFC-p ataani immap naqqata naasui uumasuilu illersorneqarnissaannut suliniuteqarnermut peqataammata. Tassunga atatillugu ilisimatitsissutigisinnaavara Marine Stewardship Council malillugu akuersissuteqartarnerup – tassa certificering-ip anguniarnerani suliaqarnermut atasumik Kalaallit Nunaata imartaani immap naqqata naasui uumasuilu eqqarsaatigalugit sumiiffiit mianernarsinnaasut nalunaarsorneqarnissaat pillugit isumaqatiginninniarnerit ingerlammata.

Qulaani taaneqartut tungavigalugit Naalakkersuisut siunnersuut tapersersunnigilaat aalajangiinissamullu siunnersuutip itigartinneqarnissaa inassutigalugu.